

Jukka Konttila

Facebook ja tietoturva

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Insinööri (AMK)
Tietotekniikan koulutusohjelma
Insinöörityö
11.3.2011

Tekijä Otsikko	Jukka Konttila Facebook ja tietoturva
Sivumäärä Aika	29 sivua 11.3.2011
Tutkinto	insinööri (AMK)
Koulutusohjelma	tietotekniikka
Ohjaaja	yliopettaja Kirsti Äystö
<p>Insinööriyössä käsiteltiin sosiaalisia medioita, joista valittiin tarkempaan tutkimukseen yksi suosituimmista, Facebook. Tavoitteena oli tutustua Facebookin perusteisiin ja tutkia mahdollisia tietoturva- sekä muita ongelmia esimerkkitapausten kautta. Esimerkkien kautta esille tuotuihin ongelmiin oli tavoitteena löytää tai selvittää ratkaisu. Työssä selvitettiin sekä käyttäjän omaan toimintaan liittyviä riskitekijöitä että sellaisia ongelmia, joihin käyttäjä ei voi vaikuttaa Facebookin turvallisuudessa. Työssä tutustuttiin myös lyhyehkösti muutama muuhun sosiaaliseen mediaan.</p> <p>Sosiaalinen media on jatkuvasti kehittyvä, joten uutisten kautta tuodut esimerkit toivat esiin oikeita Facebookia koskevia ongelmia sekä uhkia. Työssä havaittiin, että Facebook on oikein käytettynä todella hyödyllinen työkalu, jolla voi oikeastaan kehittää mitä vain, lähinnä on vain kyse siitä, miten palvelua haluaa hyödyntää. Varjopuolena Facebookista havaittiin, että kaikki, mitä Facebookissa julkaistaan, voi päätyä suojaetuista yksityisasetuksista huolimatta koko maailman nähtäville. Lisäksi rikollisuus on siirtymässä enemmän ja enemmän tietotekniikan pariin ja Facebookissa uhkana ovat esimerkiksi identiteettivarkaudet ja huijatuksi tuleminen.</p> <p>Insinööriyössä käsiteltiin myös sosiaalisen median vaikutuksesta yritysmaailmassa. Yritykset siirtyvät hiljalleen sosiaalisen median pariin, mikä antaa yrityksille loistavan mahdollisuuden esimerkiksi mainostamiseen tai tiedottamiseen sosiaalisessa mediassa.</p>	
Avainsanat	sosiaalinen media, Facebook, tietoturva, yhteisöt

Author Title	Jukka Konttila Facebook and security
Number of Pages Date	29 pages 11 March 2010
Degree	Bachelor of Engineering
Degree Programme	Information Technology
Instructor	Kirsti Äystö, Principal Lecturer
<p>The purpose of this thesis was to research social media and the most popular one, Facebook, in more detail. The aim was to explore the foundations of Facebook and to examine the potential security issues and other problems through examples. Once exposed, the goal was to find solutions to those problems. The work is concerned with the user specific factors as well as problems the user cannot deal with through Facebook security. The thesis also briefly presents a few other social media.</p> <p>The subject of social media is constantly evolving, so the examples imported through daily news brought up real problems and threats of Facebook usage. However, it was observed that, when used correctly, Facebook is a really useful tool, and users can develop anything they desire. That just depends on how the user wants to take advantage of Facebook. The major drawback of Facebook that emerged was that anything published in Facebook may end up for the whole world to see no matter what kind of private settings the user has in place. Also, cyber crime is becoming more and more rampant, and Facebook makes it easy for criminals to commit for example identity theft and scamming.</p> <p>The thesis also discussed the impact of social media on the business world. Companies are moving slowly to social media, which gives them an excellent opportunity to communicate, but that opportunity is a really a big challenge to be utilized.</p>	
Keywords	social media, Facebook, security, communities

Sisälllys

Tiivistelmä

Abstract

1 Johdanto	1
2 Sosiaalisen median perusteet	2
3 Facebook	5
3.1 Perusteet	5
3.2 Kaveripyynnöt	6
3.3 Tilapäivitykset	8
3.4 Sovellukset	11
3.5 Turvallisuus	16
3.6 Yksityisyys	20
3.7 Facebookin hyödyt	22
4 Yhteenveto	27
Lähteet	28

1 Johdanto

Facebook on Internetin yksi suosituimmista sosiaalisista medioista sekä Internet-sivustoista. Facebook tarjoaa käyttäjilleen useita eri kommunikointimahdollisuuksia Facebook-kavereiden kanssa.

Insinööriyössä tutkitaan Facebookin tietoturvaa sekä käyttäjien yleistä turvallisuutta ja selvitetään, miten Facebook olisi mahdollisimman turvallinen käyttää. Työn tavoitteena on perehtyä Facebookin perusominaisuuksiin ja selvittää, mitä mahdollisia turvallisuusongelmia ominaisuudet voivat aiheuttaa huolimattomasti käytettyinä sekä selvittää esille tuleviin ongelmiin mahdollisia ratkaisuja. Siis yksinkertaisesti: Miten käyttää Facebookia mahdollisimman turvallisesti?

Työn aihe Facebookin turvallisuus muotoutui ohjaavan opettajan opastuksella, ja oma kiinnostus sosiaaliseen mediaan, Facebookiin sekä tietoturvaan antoivat loppusilauksen aiheen valintaan. Lisäksi tutkiva työskentely on mielestäni mielenkiintoista ja opettavaa. Lisäksi Facebook on globaali, ja siten se koskettaa useita ihmisiä ympäri maailmaa.

Työn alussa esitellään Facebookin perustietoja ja ominaisuuksia. Työn edetessä perehdytään näihin Facebookin ominaisuuksiin ja käydään läpi esimerkkien kautta, millaisia ongelmia ominaisuuden kanssa on ollut ja selvitetään mahdollinen ratkaisu.

Työn lopussa esitellään, miten Facebookia käytetään hyödyllisesti, esimerkiksi miten eri yhtiöt ja yhdistykset pyrkivät hyötymään Facebookista.

Viimeisessä luvussa on yleistä pohdintaa työstä sekä Facebookista.

2 Sosiaalisen median perusteet

Sosiaalinen media on verkkoviestintäympäristö, jossa jokaisella käyttäjällä on mahdollisuus olla sekä viestijä että tiedon vastaanottaja ja myös sisällöntuottaja. Professori Andreas M. Kaplan ja Michael Haenlein mukaan "Sosiaalinen media on joukko internet-sovelluksia, joiden ideologinen ja tekninen perusta on Web 2.0:ssa ja jotka mahdollistavat loppukäyttäjien tuottaman sisällön luomisen ja välittämisen". [1.]

Sanastokeskus TSK:n [1] mukaan sosiaalinen media on yksi viestinnän muoto, joka hyödyntää tietoverkkoja ja tietotekniikkaa. Sosiaalisessa mediassa käsitellään vuorovai-
kutteisesti ja käyttäjälähtöisesti tuotettua sisältöä ja muodostetaan ja ylläpidetään käyttäjien välisiä ihmissuhteita.

Sosiaalisissa medioissa julkaisukynnys on huomattavasti matalampi kuin reaali-
maailmassa. Julkaistu sisältö leviää ilman viivettä sekä ilman minkäänlaista julkaistavan tie-
don etukäteisvalvontaa. Yleisesti sosiaalisen median palvelun ylläpitäjillä ei ole saman-
laista roolia kuin perinteisten julkaisutoiminnan vastuuhenkilöillä sisällön tuotannon oh-
jaistamisessa. Sosiaalisessa mediassa julkistettavat sisällöt muodostavat sosiaalisia ob-
jekteja, jotka muodostavat verkostoja käyttäjien ympärille. [1.]

Käyttäjät verkostoituvat sosiaalisessa mediassa ja muodostavat omia ryhmiä eli yhteis-
öjä. Toisaalta nimitys yhteisö on harhaan johtava, sillä yhteisö muodostuu vasta, jos
käyttäjät muodostavat pitkäaikaisen yhteisön, jolla on omat tavoitteet, oma toiminta-
kulttuuri ja vaihtuva jäsenistö. Sopivampi nimitys olisi sosiaalinen verkostopalvelu, mut-
ta yleensä puhutaan kuitenkin yhteisöistä ja yhteisöpalveluista. [2, s. 82.]

Yhteisöjen suosituimmat nimet ovat Facebook ja MySpace, mutta myös eri maissa on
omat suosikkinsa, kuten IRC-Galleria ja Habbo Suomessa, Bebo Britanniassa, Friends-
ter Kaakkois-Aasiassa. Yhteisöissä viestintä on usein sosiaalista jutustelua ja hauskan-
pitoa.

Kaikissa yhteisöissä ei suuntauduta vain yleiseen viestintään, vaan niillä on jokin erityi-
nen tarkoitus. LinkedIn on tarkoitettu ammatillisverkostoitumiseen, musiikinharrastajil-
le on suunnattu Last.fm- sekä iLike-yhteisöt, elokuvista kiinnostuneille Flixster ja valo-

kuvaajille Flickr. Jokaiselle löytyy varmasti omanlaisensa yhteisö sosiaalisen median maailmasta. [2, s. 82.]

Sosiaalinen media tarjoaa ilmaisen ja helpon vaikutuskanavan esimerkiksi poliittisille ryhmille tai yksittäisille toimijoille. Vaikka sosiaalinen media tarjoaa yksittäiselle henkilölle oman vaikutuskanavan, voi yksittäisen henkilön vaikutus jäädä pieneksi tai jopa huomaamattomaksi, koska kaikilla on mahdollisuus tuottaa uutta ja omaa sisältöä sosiaaliseen mediaan oman vaikutuskanavansa kautta.

Facebookissa omia vaikutuskanavia käyttävät muun muassa Englannin tiedustelupalvelu M16 värvätessään uusia työntekijöitä, samaten monet puolueet ja ehdokkaat käyttävät Facebookia vaalitiedotuskanavanaan.

Suomalaisessa IRC-Galleria -palvelussa Suomen ilmavoimat ovat hakeneet kiinnostuneita lentäjäkoulutukseen. Helsingin poliisipiiristä ylikonstaapeli Marko "fobba" Forss on rekisteröitynyt palveluun ja nuoret voivat kysyä mieltä askarruttavia kysymyksiä suoraan helposti "galtsun" kautta. [1.]

Suosituimmat sosiaaliset mediat

Internet on pullollaan erilaisia sosiaalisia medioita. Seuraavaksi käsitellään suosituimpia sosiaalisia medioita, jotka olisi hyvä tuntea.

Blogipalvelu Blogger tai Blogspot on maailman ensimmäisiä blogipalveluita. Blogger käynnistyi jo vuonna 1999 ja siten se onkin auttanut blogikulttuurin nousuun. Blogger-blogi on ilmainen, ja sen voi perustaa kuka tahansa. [2, s. 132.]

Valokuvaajien suosittu kuvapalvelu Flickr on Internetin ensimmäinen ilmainen valokuvien säilytys- ja jakopalvelu ja vieläkin markkinajohtaja. Ilmaisella tilillä käyttäjän ominaisuudet on rajoitettu, mutta pienellä kuukausimaksulla käyttäjä saa Pro-tunnuksen, jolla rajoitukset poistuvat. [2, s. 135.]

Suomalaisen Jarkko Oikarisen vuonna 1988 kehittänyt pikaviestijärjestelmä IRC (Internet Relay Chat), joillekin tunnetummin "irkki", on nykyisiin pikaviestintäohjelmiin

verrattuna haasteellisempi käyttää. Ehkäpä tästä syystä tietotekniikkagurut eivät "irkistä" luovu. Keskustelu "irkissä" tapahtuu pääosin kanavilla ja harvemmin käytävissä yksityiskeskusteluissa. Käyttäjä voi perustaa haluamansa kanavan, mutta kun kaikki keskustelijat häviävät kanavalta, kanava häviää. [2, s. 139.]

Pikaviestintäohjelma IRC:n pohjalta muodostettu IRC-Galleria on Suomen suosituimpia yli 12-vuotiaille suunnattu yhteisö sivusto. IRC-Galleria perustettiin, koska IRC:ssä ei näy keskustelijoiden profiilikuvia. IRC-Gallerian avulla "irkkaajat" voivat näyttää toisilleen, miltä he näyttävät. Mielenkiintoisen IRC-Galleriasta tekee se, että valtaosa käyttäjistä ei kuitenkaan osaa käyttää IRC-pikaviestijärjestelmää. [2, s. 140.]

LinkedIn-yhteisö perustettiin aluksi enemmän bisneskontaktien luomiseen kuin sosiaaliseen hengailuun. Alkuperäiseksi ideaksi suunniteltiin, että työntekijä loisi LinkedIn-yhteisön kautta potentiaalisia kontakteja, joilla voisi edistää uraansa. Harva LinkedIn-käyttäjä on tässä onnistunut, ja siten palvelusta on muodostunut lähinnä kilpailu siitä, kenellä on eniten kontakteja. [2, s. 141.]

Yhteisöpalvelu Facebookin suurin kilpailija MySpace panostaa yhteisöpalvelussaan multimedian jakamiseen, ja käyttäjillä onkin laajat mahdollisuudet säätää omaa profiiliaan. MySpace on suosittu pienten bändien keskuudessa, ja bändit tekevät MySpace-profiilista kotisivunsa ja lisäävät kappaleita fanien kuunneltavaksi. [2, s. 142.]

Mikroblogipalvelu Twitterin jäsenet voivat lähettää lyhyitä viestejä eli "tweettejä" tietokoneelta tai kännykstä. Twitter on suosituin mikroblogipalvelu maailmalla. Twitter tarjoaa muun muassa hakupalveluita, trendianalyysiä, jäsenten suosiomittareita, äänipalveluita ja koostepalveluita. Lisäksi aktiiviset Twitter-käyttäjät hyödyntävät palvelua "tweettaamalla" apua esimerkiksi, jos on eksynyt vieraaseen kaupunkiin. Käyttäjä saa usein nopeasti apua. [2, s. 144.]

Videopalvelu YouTube on Internetissä toimiva yhteisö, jonne käyttäjällä on mahdollisuus ladata omia videoita muiden nähtäville. Youtubella noin 40 prosentin markkinaosuus yksityishenkilöiden lähettämistä videoista. YouTube-videoita voi katsella ilmaiseksi, mutta vain rekisteröitynyt käyttäjä voi lisätä palveluun videoita. [2, s. 146.]

3 Facebook

3.1 Perusteet

Facebook on kävijämäärien perusteella Internetin suurin sosiaalinen media. Facebookin toiminta perustuu siihen, että käyttäjät perustavat oman käyttäjäprofiilin käyttäen omaa nimeään. Profiilin perustamisen jälkeen käyttäjällä on mahdollisuus lisätä profiiliinsa oma profiilikuva, mikä ei ole pakollista mutta helpottaa muita käyttäjiä tunnistamaan toinen käyttäjä ja lisäämään tämä kaveriksi. Jokaisen lisättävän kaverin on hyväksyttävä kaveripyyntö, jonka jälkeen käyttäjät voivat alkaa kommunikoida Facebookissa.

Facebook tarjoaa useita eri tapoja kommunikoida kavereidensa kanssa. Käyttäjä voi kirjoittaa kaverinsa seinälle kuulumisiaan, lähettää yksityisen viestin, kertoa päivän tapahtumista päivittämällä status- eli tilapäivityksen, jota ystävät voivat kommentoida, tai keskustella reaaliaikaisesti Facebookin chatin kautta.

Käyttäjällä on mahdollisuus lisätä muitakin kuvia kuin pelkästään oma profiilikuvansa. Kuvia lomamatkalta, juhlista tai viikonlopulta voi lisätä käyttäjän oman profiilinsa Kuvat-osioon, jossa kuvia voi jaotella eri albumeihin ja lisätä "tägeja" eli merkintöjä, joista selviää kuvassa näkyvien henkilöiden nimi. Merkityn nimen kautta voi siirtyä tarkastelemaan henkilön omaa Facebook-profiilia. Käyttäjän kavereilla on mahdollisuus myös kommentoida kuvia. Käyttäjä voi säädellä kuvien näkyvyyttä profiilin yksityisasetuksista. Videoiden lisääminen profiiliin onnistuu myös.


Ryhmiä tai tapahtumien perustaminen Facebookissa on helppoa. Tapahtumien perustamisella Facebookiin saa yksinkertaisesti kutsuttua kaveripiiristään kavereita tapahtumiin ja Facebook tarjoaa hyvät kommunikointiyhteydet liittyen tapahtumiin, esimerkiksi kesän grillijuhlat. Kutsutut kaverit voivat ilmoittaa itsensä "saapuvaksi", "ehkä saapuvaksi" tai "ei-saapuvaksi" grillijuhlaan. Saapuvien kavereiden kesken käyttäjä voi alkaa suunnitella tilassa olevassa keskustelutilassa illan ohjelmaa ja kaikkea muuta juhliin liittyvää.

Facebook sisältää myös useita erilaisia sovelluksia, esimerkiksi pelejä ja testejä, joita käyttäjä voi halutessaan pelata ja lisätä profiiliinsa. Sovellukset tarjoavat usein huvia ja hyötyä, mutta hyödyllisten sovellusten seassa on myös haittasovelluksia.

Facebookin perusti Mark Zuckerberg, joka toimii tällä hetkellä yrityksen toimitusjohtajana. Alun perin Zuckerberg suunnitteli Facebookin ainoastaan yliopiston sisäiseen käyttöön, mutta Facebookin suosio levisi nopeasti, jolloin palvelua laajennettiin muutamisiin muihin yliopistoihin. Vuonna 2005 Facebook levisi useisiin eri kouluihin Yhdysvalloissa ja loppujen lopuksi myös ulkomaille. Tämän seurauksena vuoden 2005 loppussa Facebookilla oli yli 5,5 miljoonaa käyttäjää. Vuonna 2006 Facebook tuli kaikille avoimeksi ja käyttäjämäärä kipusi yli 12,5 miljoonaan käyttäjään. Tällä hetkellä Facebookia käyttää jo yli 590 miljoonaa ihmistä. [3.]

3.2 Kaveripyynnöt


Facebookin pääideana ovat kaverit ja kaveripyynnöt, joiden avulla käyttäjät hamuavat lisää Facebook-kavereita. Vanhoja tai uusia tuttavuuksia voidaan lisätä kavereiksi lähettämällä kaveripyyntö tai hyväksymällä saatu kaveripyyntö. Ystävien etsimisen voi aloittaa Facebookin oman hakukoneen avulla. Facebookin oma hakukone listaa kaikki hakusanaa vastaavat käyttäjät. Hakukone onkin helpoin tapa etsiä kavereita ja siten lähettää löydetyille kavereille kaveripyyntöjä.



Windows Live Hotmail


Sähköpostiosoitteesi:


Sähköpostin salasana:


🔒 Facebook ei tallenna salasanaasi.



luukku.com
Etsi kavereita



Skype
Etsi kavereita



Yahoo!
Etsi kavereita



suomi24.fi
Etsi kavereita


mail.ru
Etsi kavereita


Windows Live Messenger
Etsi kavereita


Windows
Etsi kavereita


Jokin muu sähköpostipalvelu
Etsi kavereita


Muut työkalut
Etsi kavereita

Kuva 1. Kaveripyyntöjä ja liittymiskutsuja Facebookiin voi lähettää sähköpostin kautta.

Hakuja voi suorittaa myös oman sähköpostiosoitteen avulla, jolloin Facebook hakee ensin sähköpostista löytyvät osoitteet, vertaa niitä Facebook-käyttäjien sähköpostiosoitteisiin ja sitten listaa mahdolliset osumat. Sähköpostilla lähetettävän kaveripyyntöön yhteyteen on mahdollista kirjoittaa henkilökohtainen viesti.

Kuvassa 1 on esitettyinä sähköpostin kautta lähetettävien kaveripyyntöjen mahdolliset sähköpostipalvelut. Tämä hakutoiminto vaatii käyttäjältä sähköpostiosoitteen salasanan, jolloin haun jälkeen käyttäjän kannattaa ehdottomasti vaihtaa salasana uudestaan

mahdollisten salasananuodon takia, vaikka Facebook ei salasanaa tallennakaan. Kaveripyynnöt, kuten myös muut pyynnöt, löytyvät Kutsut-sivulta. [4, s. 36–37.]

Facebookissa Kaverit-sivulla on esitettyä uusia mahdollisia kavereita. Uusia kavereita ehdottava lista muodostuu muun muassa sillä perusteella, mihin ryhmiin käyttäjä kuuluu ja onko käyttäjällä paljon yhteisiä ystäviä listalla olevan käyttäjän kanssa. Osa listassa olevista Facebook-käyttäjistä voi olla tuttuja, mutta osa voi olla aivan tuntemattomia. [4, s. 36.]

Kaikkia kaveripyynnöitä ei kuitenkaan kannata hyväksyä. Tuntemattomat kaveripyynnöt kannattaa hylätä suosiolla, sillä jos hyväksyy tuntemattoman henkilön kaveripyynnön, näyttää samalla hänelle kaikki tiedot, jotka näyttää muillekin kavereille. Tämä heikentää yksityisyyttä. Tuntematon kaveri voi hyvin olla esimerkiksi murtovaras, joka tarkastelee tilapäivityksistä, milloin joku käyttäjistä on esimerkiksi lomalla, ja käyttää tilaisuuden hyväksi. [18.]

Jos Facebook-käyttäjä hylkää saadun kaveripyynnön, kaveripyynnön lähettäjä ei tiedä asiasta mitään. Jos kaveripyyntö jätetään käsittelemättä, niin pyynnön lähettäjä tietää, että käyttäjä ei ole tehnyt kutsulle mitään. [4, s. 34.]

3.3 Tilapäivitykset

Facebookin yksi suosituimmista ja helpoimmista keinoista olla yhteydessä kaikkiin tai valittuihin Facebook-kavereihin on tilapäivitys. Tilapäivityksellä pystyy päivittämään milloin vain uusimmat kuulumiset kavereille. Jotkut päivittelevät tilapäivitystään jopa rai-vostuttavan useasti päivässä, kun taas jotkut eivät ole tehneet tilapäivitystä koskaan. Tilapäivitykseen on mahdollista lisätä tietoa siitä, että kenen kanssa on ja missä on. Tällaisella harmittomalla tilapäivityksellä voi kuitenkin olla vakavat seuraukset, sillä pahimmassa tapauksessa esimerkiksi tilapäivityksen tehneen henkilön asunto on poissa ollessaan tyhjennetty. [4, s. 39–40.]

Esimerkkinä huonoihin seurauksiin johtaneista tilapäivityksistä on It-Viikon [5] julkaissut artikkeli, jossa kerrotaan siitä, että sosiaalisen median käyttäjät kertovat yhä useammin, missä he milloinkin ovat.

Yhdysvalloissa Nashuan kaupungissa New Hampshiressä sijainnin kertoneet tilapäivitykset johtivat siihen, että yli 50 henkilön kotiin murtauduttiin. Poliisin pidättämien henkilöiden tiedoista selvisi, että ryöstäjät olivat etsineen verkkoyhteisöistä, muun muassa Facebookista, vihjeitä, milloin mikäkin talo olisi tyhjillään. Facebookin ja kilpailevan sosiaalisen median sivusto Twitterin viestejä on julkaistu verkkopalvelu PleaseRobMe-sivustolla. PleaseRobMe-sivustolla oli erityisesti viestejä, joissa käyttäjät ilmoittivat olevansa lomalla, jolloin murtautujien oli vaivatonta tehdä työtänsä.

Facebookissa kiertää tilapäivitysten kautta vähän väliä erilaisia huhuviestejä, joissa käyttäjät varoittavat omia kavereitaan jostakin käyttäjästä, joka on väittämän mukaan esimerkiksi hakkeri. Seuraavana esimerkkinä on huijausvaroitusta, joka on poimittu ylimkomisario Karri Luoman pitämästä blogista [6].

Hei ÄLÄ HYVÄKSY Rolf Ingdahl Jensenia ystäväksi!!! Hän on hakkeri. Jos ystäväsi lisäävät hänet listoilleen, voi hän löytää myös sinut ja hakkeroida sinun Data ID-si. kopioi tämä viesti statukseesi, jotta kaikki ystäväsi voivat nähdä ja kopioida sen. Nyt minä olen tehnyt sen. !!!!!

Kyse on varsin harmittomasta viestistä, mutta kuitenkin huijauksesta, jonka kohteena ovat Facebookin käyttäjät, jotka vastaanottavat viestin. Huijaus jatkuu ja jatkuu niin kauan, kuin vain löytyy uusia käyttäjiä levittämään viestiä. Samankaltaisia viestejä ovat muun muassa erilaiset ketjukirjeet, joissa vastaanottajaa houkutellaan lähettämään viesti eteenpäin tai muuten vastaanottajaa kohtaa huono onni.

Aivan tuntemattomienkin käyttäjien suojaamattomia tilapäivityksiä on helppo päästä seuraamaan. Tähän ei edes tarvita omaa Facebook-tiliä. Openbook.org -sivusto tarjoaa mahdollisuuden kaikille selata suojaamattomia Facebook-tilapäivityksiä Internetissä. Sivuston hakukoneella on helppo etsiä käyttäjiä, jotka ovat tilapäivityksessään esimerkiksi haukkuneet pomoaan tai kertoneet olevansa lomalla. Haku antaa tuloksena kaikki maailman suojaamattomat Facebook-statukset, joista hakusana tai -sanat löytyvät. Tuloksissa näkyy käyttäjän kuva sekä nimi. Suojaamaton tilapäivitys voi tuoda ongelmia kirjoittajalle esimerkiksi työpaikalla "tyhjä asiakas" -tilapäivityksellä. [7.]

Openbookin haku siis etsii Facebookin statuspäivitykset, joita käyttäjät eivät ole joko huolimattomuuttaan tai tarkoituksellisesti suojanneet. Sivusto on hyvä esimerkki siitä, kuinka heikko yksityisyyden suoja Facebookissa on.

Televisiokanava CNN:n [4, s. 63] teettämän tutkimuksen mukaan osa Facebook-käyttäjistä saa käyttäjä kavereidensa hermot riekaleiksi turhaakin turhemmilla statuspäivityksillään. Kuvassa 2 on esimerkki turhasta tilapäivityksestä, jossa ei ole mitään informatiivista asiaa. Seuraavassa listassa on kerättyinä muutamia esimerkkejä asioista, jotka ärsyttävät tilapäivityksissä:

- käyttäjät, jotka kertovat lähes jokaisen asian mitä tekevät tyyliin ”tulini juuri kotiin”, ”aloin tekemään ruokaa” jne.
- jatkuva linkkien julkaiseminen päivän uutisiin
- käyttäjät, jotka kertovat kaiken yksityiselämästään jopa seksielämästään lähtien
- kielioppivirheet
- urkkijat, jotka seuraavat tiiviisti muiden tilapäivityksiä, mutta eivät kerro itsestään mitään
- huomion kipeät käyttäjät, jotka keräävät sääliä kavereiltansa tilapäivityksillään tyyliin ”olen tänään surullinen”
- tilapäivitykset, joissa ei ole päätä eikä häntään tyyliin ”Hih!”.



Kuva 2. Esimerkki turhasta tilapäivityksestä.

Kun julkaisee Facebookissa uuden tilapäivityksen, kannattaa hetki miettiä, kenelle kaikille tilapäivitys menee ja kuinka usein päivityksiä tekee. [4, s. 63–64.]

3.4 Sovellukset

Yksi Facebookin suosioon johtaneista seikoista on sovellukset. Sovellukset koostuvat muun muassa peleistä, erilaisista testeistä ja lahjoista. Suurin osa sovelluksista on joko jonkun yksityisen henkilön tai yhtiön tekemiä, eli Facebookin omia sovelluksia on vähän verrattuna muiden tekemiin. [4, s. 55.]

Facebookin käytetyimpiä sovelluksia ovat pelit. Facebookista löytyy lukematon määrä erilaisia pelejä käyttäjille. Jotkut näistä peleistä ovat todella koukuttavia ja saavat ihmiset heräämään jopa keskellä yötä esimerkiksi kastelemaan kukat FarmVille -pelissä tai käyttämään energiapakkauksen Mafia Wars -pelissä. Osassa peleissä on lisätty mahdollisuus ostaa oikealla rahalla tiettyyn peliin tarkoitettuja krediittejä, joilla voi ostaa erilaisia nopeuttavia esineitä tai asioita. [4, s. 58.]

FarmVille sekä Mafia Wars ovat molemmat suosituimpien pelien kärjessä, ja molemmat pelit ovat Facebookin tunnetuimman ja suurimman sovelluskehittäjän Zynga Inc:in kehittämiä. Iltalehden julkaisemassa listassa [8] on esillä kymmenen suosituuta Facebook-peliä. Listan kärjessä komeilee FarmVille noin 62 miljoonaa käyttäjällä kuukaudessa. Mafia Wars kerää noin 45,5 miljoonaa käyttäjää. Kuvassa 3 on yleisnäkymä suositusta FarmVille-pelistä.



Kuva 3. Näkymää Facebookin yhdestä suosituimmasta pelistä eli FarmVillestä.

Sovelluksista voi aiheutua myös muutakin haittaa kuin rahan tai yönien menetystä. Facebook-sovelluksia voi siis kehittää kuka tahansa, joten mukana on tietysti hakke-reita ja haittaohjelmien levittäjiä. Jos Facebookin sovellus pyytää esimerkiksi lupaa tal-lentaa tiedoston käyttäjän tietokoneelle tai päivittää tietokoneessa jonkin ohjelman, on kyseessä suurella todennäköisyydellä haittaohjelman sisältävä sovellus. Sovellusten ke-hittäjälle aukeaa oikeudet käyttäjän profiiliin sovelluksen asennuksen jälkeen.

Iltalehden uutisessa [9] 17.8.2010 kerrottiin tietoturvyhtiö Sophosin varoittaneen, että Facebookin käyttäjiä huijataan palvelussa leviävällä dislike-nappi-sovelluksella. Face-bookissa on mahdollisuus tykätä kaverin tilapäivityksestä ja muista toiminnoista, mutta ei ole vaihtoehtoa, jolla ilmaista, ettei pidä jostakin. Hakkerit ovat siis kehittäneet mo-nia käyttäjiä houkuttelevan sovelluksen, mutta kun sovelluksen asentaa, käyttäjä antaa samalla sovelluksen kehittäjälle tai ylläpitäjälle oikeuden päästä profiiliinsa. Tämä hak-kereiden kehittämä dislike-nappi-sovellus lähettää roskapostia valtaamastaan käyttä-jätilistä ja kutsuu samalla käyttäjän ystäviä asentamaan sovelluksen.

Facebook ei siis tarkasta tai hyväksy sovelluksia. Kun sovelluksia voi laatia kuka tahansa, on haittasovellusten tekeminen vaivatonta. Jos käyttäjä ei tiedä, mitä sovellus tekee tai ei tarvitse sitä, kannattaa jättää sovelluksen asentaminen jättää tekemättä. Sovelluksille ei kannata myöskään antaa mitään ylimääräisiä oikeuksia käyttäjän profiilia. Helpoiten pärjää terveellä maalaisjärjellä eikä napsauttele kaikkea mitä on tarjolla.

Mtv3:n sivulla [10] 5.10.2010 uutisoitiin Facebookissa räjähdysmäisesti leviävästä suomeksi käännetystä roskapostiviestistä, jolla huijaussivuston kehittäjä keräsivät Facebookin käyttäjien tietoja. Mtv3:n mukaan sivusto kysyy lopussa käyttäjältä puhelinnumeroa, jonka jälkeen käyttäjä saa videon näkyviin.

Tietoturvayhtiö F-Securen mukaan puhelinnumeron luovuttamisen jälkeen käyttäjä saa seuraavan puhelinelaskun yhteydessä 19 euron lisälaskun. Aikaisemmin sama sovellus esiintyi Facebookissa englannin kielellä ("Shocking! This girl killed herself after her dad posted this photo."), mutta tällä kertaa suomen kielellä ("Voi pas**, katso miten kävi kun isä näki tyttärensä webcam-esityksen."). Huijaussovellus levisi todella nopeasti, koska aina kun Facebook-käyttäjä lisäsi sovelluksen itsellensä, saivat kaikki käyttäjän kaverit ilmoituksen etusivullansa, että kaveri on lisännyt tämän sovelluksen.

Mtv3:n uutisessa [10] F-Secure tiedotti, että harvinaisemmalla kielellä, kuten suomen kielellä tehtyjä haittasovelluksia luullaan turvallisiksi. Harvemmin huijaussovellusten kehittäjät tuhlaavat aikaa tekemällä ohjelman jollakin harvinaisella kielellä. Tietotekniikan professori Jukka Manner kertoo myös Mtv3:n uutisessa, että haittaohjelmien napsauttelu saattaa asentuttaa tietokoneelle salakuunteluohjelman, jonka avulla ohjelma voi "kuunnella" näppäimistöltä esimerkiksi salasanoja.

Myöhemmin Iltalehden sivuilla [11] julkaistussa uutisessa kerrottiin, että huijaussivusto on poistettu Facebookista ja käyttäjille aiheutuneet kulut korvataan. Uutisen mukaan huijauksen taustalla toimi hollantilainen R&D Media.

Sovellusten kehittäminen

Facebook-sovellusten kehittäminen on hyvin lähellä perinteistä web-kehitystä. Ennen sovelluksen tekoa käyttäjän tulee tehdä muutama asia. Facebook vaatii, että kaikki sovelluksia kehittäviin pitää rekisteröityä. Rekisteröinti tapahtuu Facebookin Developers-sivustolla, josta kehittäjä saa käyttöönsä jokaiseen sovellukseen tarvittavan API-avaimen. API-avaimella ja sovelluksen tunnukseksi pystytään tunnistamaan oma sovellus ja siten kehittäjä pystyy käyttämään Facebookin resursseja. [12, s. 33.]

Facebook-sovellusten kehittämisessä käytetään Facebookin omaa FBML-ohjelmointikieltä (Facebook Markup Language). FBML on HTML:n (HyperText Markup Language) pohjalta kehitetty ohjelmointikieli. FBML:sta on poistettu muutamia HTML:n elementtejä ja lisätty muutamia erityisiä elementtejä, joilla saadaan Facebook-sovelluksiin lisäelementtejä. FBML:lla on erikoisominaisuus verrattuna HTML:ään. Erikoisominaisuudella sovelluksen kehittäjä voi vaikuttaa sovelluksen ulkonäköön. FBML:lla on mahdollisuus käyttää erilaisia tageja, joilla ohjataan koodin tuottamaa lopputulosta. Tagien käytön mahdollistaa FBML:n kytkös Facebookin palvelimeen, josta sovelluksen kehittäjä voi käyttää tageja, jotka ohjaavat prosessia. Prosessin aikana FBML-koodi muuntautuu HTML:n, CSS:n ja JavaScriptin sekoitukseksi. [12, s. 14.]

FBML sisältää useita eri tageja, joiden avulla sovellusten kehittäjät voivat integroida sovelluksia Facebookin tietojen kanssa. Tagien avulla Facebookin ulkoasun voi kopioida sovelluksen ulkoasuksi. Pelkkien tagien avulla voi jopa luoda kokonaisen sovelluksen. Tähän ei vaadita minkäänlaista osuutta koodipuolelle sovelluksen kehittäjältä. Tagit on jaoteltu viiteen eri kategoriaan, riippuen niiden käyttötarkoituksesta. Eri luokitukset tageille ovat: sosiaaliset, puhtaat, suunnittelu-, komponentti- ja valvonta-tagit. [12, s. 14.]

URL to Like (?)

www.metropolia.fi

Layout Style (?)

standard

Show Faces (?)

Show faces

Width (?)

450

Verb to display (?)

like

Font (?)

Color Scheme (?)

light

Get Code

Like 118 people like this.

XFBML

```
<script src="http://connect.facebook.net/en_US/all.js#xfbml=1"></script><fb:like href="www.metropolia.fi" show_faces="true" width="450"></fb:like>
```

Kuva 4. "Tykkää"-napin saa tehtyä helposti haluamalleen Internetsivulle.

Erialaisten liitännäisten käyttö on yleistä esimerkiksi yritysten Internet-sivuilla. Liitännäinen liittyy jotenkin kyseisen sivun omaan Facebook-sivuun esimerkiksi näyttää Facebook-sivun "tykkääjät" ja mahdollisuuden liittyä "tykkääjien" joukkoon tai muun muassa Mtv3 käyttää omalla Internet-sivuillaan liitännäistä, joka näyttää Facebook-käyttäjien jakamia uutisia ja kuinka monta kertaa uutinen on jaettu. Facebookin soveluskehittäjien sivulla developers.facebook.com löytyy lista valmiista liitännäisistä.

Kuvassa 4 on esimerkki liitännäisen muodostamisesta. Kuvan vasemmassa laidassa on valikko johon käyttäjän tulee syöttää tarvittavat tiedot ja säätää haluamansa asetukset. Get Code -nappia painamalla käyttäjä saa liitännäisen koodin, jonka käyttäjä voi sijoittaa omalle Internet-sivulle. Koodin saa joko FBML- tai iframe-muodossa.

Facebook tarjoaa muutamia hyödyllisiä työkaluja, jotka helpottavat sovellusten tekoa. Sovellusten tekemisessä käytettävälle ohjelmointikielelle FBML:lle on oma testikonsoli, sillä mikään koodieditori ei tue FBML:a. Testikonsoli on hyvä sovelluksen koodin virheiden selvittämisessä, etsimisessä ja tarkastamisessa, sillä FBML:n koodivirheiden paikallistaminen ja korjaus pelkän sovelluksen kautta on erittäin haasteellista. Myös ohjel-

mointirajapinnalle on oma testikonsoli, jossa voi testata Facebookin ohjelmointirajapinnan eli API:n toimintoja. Testikonsoli tarjoaa kaikki tarvittavat työkalut testaamiseen. [12, s. 33–34.]

Suosituista hakukoneista tutuksi tullut Google tarjoaa Facebook-sovelluskehittäjille rajapinnan, jota voi hyödyntää omassa sovelluksessa. Hakukoneen lisääminen osaksi sovellusta on helppoa. Sovellukseen täytyy vain määritellä, mitä ja mistä hakukone hakee. Hakukoneen voi valjastaa hakemaan www-sivuista, uutisista, kuvista tai Googlen kehittämään Google Mapsista. [13.]

Sovelluksen lisääminen Facebookiin

Yksinkertaisin tapa lisätä oma sovellus Facebookiin on lisätä linkki sivulle, jossa sovelluksen koodi sijaitsee, ja tämä sivu näytetään Facebookin sisällä. Facebook-sovelluksia kehitetään ja lisätään Facebookiin sivustolla <http://developers.facebook.com/>.

Sovelluksen lisääminen aloitetaan napsauttamalla Set up new application -linkkiä. Seuraavaksi kehittäjän tulee antaa sovellukselle nimi, minkä jälkeen tekijän on syötettävä Callback url -kenttään osoite, jossa sovelluksen lähdekoodi sijaitsee. Tallentamisen jälkeen kehittäjä saa käyttöönsä uniikin sovellusavaimen, joka tulee lisätä lähdekoodiin.

Käyttäjä voi muokata sovelluksen tietoja Muokkaa tietoja -sivun kautta. Käyttäjän tulisi antaa sovelluksestaan ainakin kuvaus ja lokeroida sovellus kahteen eri kategoriaan. Jotta sovellus olisi kaikkien saatavilla, sovelluksen kehittäjän on asetettava asetuksista oikeudet kaikille käyttäjille asentaa sovellus. Sovellukset-hakemistossa käyttäjä voi varsinaisesti julkaista sovelluksen, kun sovelluksella on vähintään viisi käyttäjää, kuvaus sekä logo. [13.]

3.5 Turvallisuus

Niin kuin muissakin sosiaalisissa medioissa myös Facebookissa on turvallisuuden suhteen samat lainalaisuudet. On tärkeää havaita riskejä käyttämällä tervettä maalaisjärkeä. Facebook, niin kuin kaikki muutkin sosiaaliset mediat, ovat identiteettivarkaille varsinaisia kultakaivoksia. Identiteettivarkaita vastaan voi taistella helpoiten säätämällä

Facebookin yksityisyysasetukset kuntoon. Suositeltavaa olisi asettaa yksityisyysasetukset siten, että profiilia ei pääsisi kukaan ulkopuolinen urkkimaan eli Facebookin yksityisyysasetuksista valittaisiin profiilikohdassa kaikkiin kohtiin ”Vain kaverini”.

Sovellusasetuksissa on listattuna kaikki asennetut sovellukset. Turhat ja käyttämättömät sovellukset suositellaan poistamaan. Sovellusasetusten kautta Facebookin käyttäjä pääsee tutkimaan, mitä tietoja itse luovuttaa asentamilleen sovelluksille. Käyttäjätilin asetusten kautta voi muokata, mistä eri asioista käyttäjä haluaa ilmoituksen Facebookilta.

Facebookilta on turhaa vastaanottaa ilmoituksia sähköpostitse. Sähköpostiin tulevat ilmoitukset vain tukkivat sähköpostin, ja ilmoitusten poistaminen sähköpostikansiossa on työlästä. Kaiken lisäksi ilmoitukset näkyvät joka tapauksessa käyttäjän Facebookin Ilmoitukset-osiossa.

Erilaisia ilmoituksia ovat esimerkiksi käyttäjän kaveripyynnön hyväksyminen, käyttäjän seinällä julkaiseminen, käyttäjän merkitseminen valokuvaan tai käyttäjän kutsuminen tapahtumaan. Kuvassa 5 on pieni osa eri tilanteista, joista Facebookia voi pyytää lähettämään ilmoituksen sähköpostiin.

Lähetä ilmoitus seuraavissa tilanteissa:

Facebook	Sähköposti
Saat viestin	<input type="checkbox"/>
Sinut lisätään kaveriksi	<input type="checkbox"/>
Kaveripyyntösi vahvistetaan	<input type="checkbox"/>
Seinälläsi julkaistaan jotain	<input type="checkbox"/>
Sinua tökätään	<input type="checkbox"/>
Kaverin syntymäpäivä lähestyy (viikoittainen sähköposti)	<input type="checkbox"/>
Sinut on lisätty perheenjäseneksi	<input type="checkbox"/>
Perhekutsusi vahvistetaan	<input type="checkbox"/>
Kaveriksesi ehdotetaan henkilöä, jonka saatat tuntea	<input type="checkbox"/>
Ehdottamasi henkilö lisätään kaveriksi	<input type="checkbox"/>
Kutsumasi henkilö liittyy Facebookiin	<input type="checkbox"/>
Sinut merkitään julkaisuun	<input type="checkbox"/>
Joku kommentoi julkaisua, johon sinut on merkitty	<input type="checkbox"/>

Kuva 5. Facebookin saa lähettämään ilmoituksen sähköpostiin asiasta kuin asiasta.

Hyvänä sääntönä on ensin estää kaikki ja sen jälkeen avata yksitellen niitä asetuksia joita haluaa pitää avattuna. Näin tietoturva-aukkoja ei jää tukkimatta ja käyttäjä on selvillä millaiset asetukset on käytössä. [14.]

Käyttäjätilin kohdassa "maksaminen" on mahdollisuus syöttää oman luottokortin tiedot. Huomioitavana on se, että Facebook on ilmainen ja luottokortin tietojen luovuttamiseen liittyy aina riski tulla ryöstetyksi.

Tietoturvayhtiö F-Secure on julkaissut omat ohjetta mahdollisimman turvalliseen Facebookin käyttöön.

Käyttäjän tulisi tietää, mihin on ryhtymässä. Kaikki minkä julkaisee Facebookissa, voi olla julkista koko maailmalle, tietysti riippuen yksityisyysasetuksista ja kavereista. Jotkut käyttäjät ovat menettäneet jopa työpaikkansa julkaistujen viestiensä takia, kun he ovat luulleet, että viesti on ollut yksityinen. Esimerkiksi ruotsalaisen autonvalmistajan

Volvon työntekijä laittoi tilapäivitykseksi ”Vielä yksi päivä tätä viikkoa jäljellä tässä hujenhuoneessa”. Tilapäivityksen laittaja sekä kaksi muuta työntekijää, jotka kommentoivat tilapäivitystä vastaavaan sävyyn, irtisanottiin. [15.]

Facebookissa ei riitä, että käyttää yksityisyysasetuksia, vaan pitää myös luottaa kavereihin. Ehkä tärkeintä on luottaa itseensä, että osaa julkaista oikeaa tietoa oikeassa paikassa. Käyttäjät julkaisevat Facebookissa paljon tietoa itsestään huomaamatta sitä. Jopa 79 prosenttia yrityksistä arvioivat Internetin hakutulosten kautta työnhakijan. Siis jopa työpaikan saaminen voi riippua Facebookin tilapäivityksestä tai profiilikuvasta.

500 miljoonaa ihmistä Internetissä näyttää verkkorikollisille varsinaiselta kultakaivokselta. Facebookin käyttäjän on pakko pitää huolta tietokoneensa päivityksistä, sillä verkkorikolliset tekevät töitä 24 tuntia vuorokaudessa, jotta he pääsisivät hyödyntämään käyttäjän heikkoja kohtia ja jakamia tietoja.

Vahva salasana on kaiken perusta. On tärkeää kehittää vahva salasana, joka on helppo muistaa, mutta tuntemattomille vaikea arvata. On ehdottoman tärkeää käyttää uniikkia salasanaa jokaisessa eri palvelussa, ettei yhden salasanan vuotamisesta tule totaalinen painajainen. Facebookin käyttäjän ei tulisi koskaan tallettaa salasanaa selaimeen, etteivät muut tietokoneen käyttäjät pääse kirjautumaan tilille.

Käyttäjän tulisi valikoida kaverinsa tarkasti. Facebook tekee kaikkensa saadakseen lisää uusia käyttäjiä. Kun käyttäjä liittyy Facebookiin, lähetetään käyttäjän antaman sähköpostiosoitteen kautta liittymisehdotuksia Facebookiin käyttäjän sähköpostissa olevien henkilöiden sähköpostiin. Tarvitseeko jokaisen henkilön, kenen kanssa käyttäjä lähettää sähköpostia, olla Facebook-kaveri? Facebookin asetusten kautta käyttäjä saa säädettyä asetukset siten, että Facebook ei lähetä sähköpostin kautta liittymisehdotuksia. Jokaista kaveripyyntöä ei kannata eikä edes tarvitse hyväksyä, vaan kaveripyynnön voi hylätä napinpainalluksella. Jos käyttäjä ei halua, että häntä suositellaan uudeksi kaveriksi, saa tämänkin muutettua yksityisyysasetusten kautta. Käyttäjän kaverin paljastuessa huijariksi kannattaa käyttäjän poistaa huijari Facebook-kavereista.

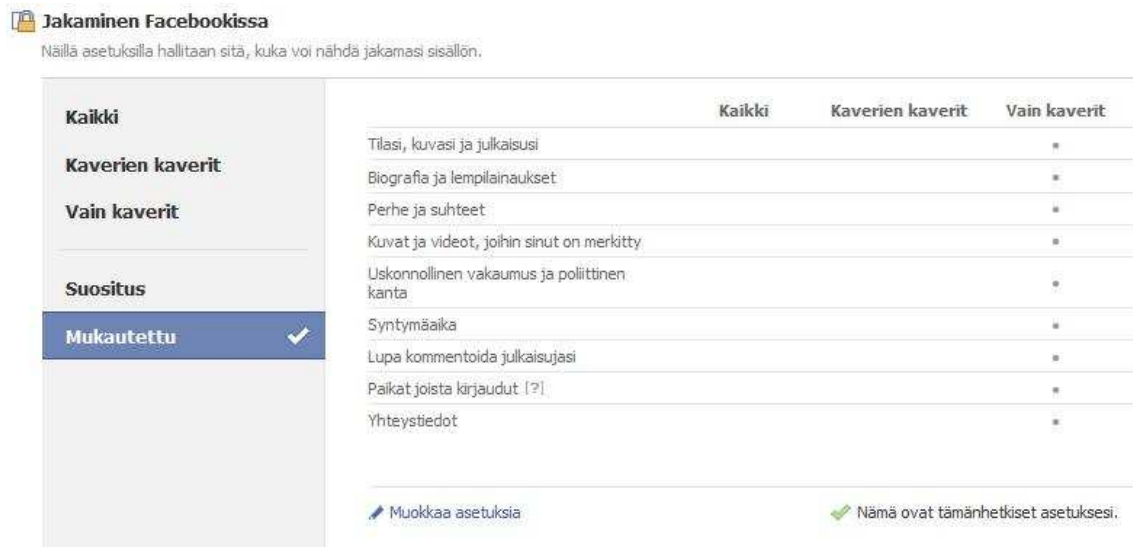
Käyttäjän tulisi napsautella varovasti Facebookissa esiintyviä linkkejä ja sovelluksia. Yhdellä epäonnisella napsautuksella voi olla huonot seuraukset. Napsautuksen kautta

voi käyttäjän tietokoneelle tarttua jokin haittaohjelma tai sitten kyseessä voi olla urkin-ta. Esimerkiksi "tykkää"-klikkauksella käyttäjä voi saattaa samalla Facebook-kaverinsa saman linkin uhriksi, sillä linkki julkaistaan kaverin Facebookin etusivulla.

Facebookin käyttäjän ei tulisi luottaa siihen, että vain Facebook suojaa yksityisyyttä. Käyttäjän tulisi itse myös suojata omaa yksityisyyttään. Esimerkiksi ennen kuin julkai-see uuden tilapäivityksen, voisi miettiä, mitä tapahtuu, jos koko maailma saa tietää tästä. Mikään Facebookin toiminta ei voi estää Facebook-kaveria jakamasta julkaistuja tietoja. [16.]

3.6 Yksityisyys

Facebookissa käyttäjien yksityisyys ja sitä säädeltävät yksityisyysasetukset ovat herät-täneet paljon keskustelua sekä Facebookin käyttäjissä että tietoturva- ja tietoturvayhtiöiden asian-tuntijoissa. Eikä tämä ole ihme, sillä jos käyttäjä ei itse suojaa yksityisyyttään, ovat kaikki tieto, esimerkiksi kuvat, osoitteet, puhelinnumerot ja sähköpostiosoitteet, julkista eli kaikkien, ei pelkästään Facebookissa olevien vaan kaikkien Internetissä näkyvillä olevaa tietoa. Yksityisyysasetukset on ehdottomasti säädettävä kuntoon, ellei itse halua menettää yksityisyyttään. Kuvassa 6 on yksityisasetukset säädetty mahdollisimman tur-vallisiksi. Osa ihmisistä on jopa jättänyt Facebookiin liittymisen juuri sen takia, että he pelkäävät menettävänsä yksityisyytensä eivätkä halua jakaa elämäänsä koko maailman kanssa.



Kuva 6. Yksityisyysasetukset säädettyinä mahdollisimman turvallisiksi.

Ylipäätään sosiaalisen median käyttäjän kannattaa harkita tarkkaan, mitä tietoja profiiliinsa laittaa. Useat käyttäjät antavat todella yksityiskohtaiset tiedot itsestään, kuten puhelinnumeron ja syntymäaikansa. Facebookin käyttäjillä on keskimäärin 120 kaveria, joista osa on etäisiä tuttuja, joiden kanssa ei ole enää tai mahdollisesti ollutkaan tekemisissä. Kaikkia tietoja ei käyttäjän kannata välttämättä jakaa edes kavereiden kesken. Niin sanottujen turhien Facebook-kavereiden keräämiseen löytyy syy tietokoneaailman ulkopuolisesta elämästä, normaalista elämästä, jossa ihmiset haluavat myös paljon kavereita.

Facebookissa käyttäjän on mahdollista ryhmittää kavereitansa ja siten antaa eri ryhmillensä eri oikeuksia profiilinsa tarkasteluun. Tämä helpottaa omien tietojen jakamista eri ryhmille, esimerkiksi ystäville ystävien jutut, työporukalle työjutut ja koulukavereille koulujutut ja ylipäätään mitä sellaista käyttäjä haluaa jonkun ryhmän tietävän, mitä toinen ryhmä ei saa missään nimessä tietää. [4, s. 71–72.]

Uutisessa 22.9.2010 ja 45 minuuttia-ohjelmassa [17] käsiteltiin verkossa tapahtunutta identiteettivarkautta, jossa vuoden 2009 lopulla sosiaalisen median käyttäjä Sharon Rubanovitch sai Facebookissa erikoisia viestejä. Saamissaan viesteissään useat miehet pyysivät Sharonilta takaisin hänen lainaamiaan rahoja. Rubanovitch ei tuntenut eikä ollut tavannut ketään miehistä, eikä siten ollut lainannut miehiltä rahaa.

Uutisen mukaan miehet kertoivat viesteissä, että Sharonilla oli deittisivustoilla ilmoitus, vaikka Sharon ei ole itse laittanut ilmoitusta. Ilmoituksessa on kuitenkin tarkat tiedot ja kuvaukset Sharonista. Tiedot ovat ilmeisemmin kaivettu Sharonin itse kirjoittamasta blogista, jossa Sharon käsittelee elämäänsä.

Rubanovitschin identiteetin varastanut henkilö oli sopinut tapaamisia miesten kanssa ja esiintynyt tapaamisissa Rubanovitschin siskona ja lainannut miehiltä rahaa.

Samaisessa uutisessa ja 45 minuuttia-ohjelmassa [17] kerrottiin myös toisesta aktiivisesta sosiaalisen median käyttäjästä Veera Korhosesta. Viestintäviraston tietoturva-asiantuntijat kokosivat kaiken Korhosesta löytyvät tiedot Internetistä. Korhosesta selvisi muutamalla haulilla muun muassa koko nimi, puhelinnumero, työpaikka, ulkonäkö ja asuinpaikka. Tietojen lähteenä oli Facebookin lisäksi Twitter, Korhosen oma blogikirjoitus, Irc-galleria ja Flickr-galleria. Korhonen itse yllättyi saatujen tietojen määrästä.

Uutisen [17] lopussa poliisi muistuttaa miettimään tarkkaan, mitä yksityisasiotaan verkossa kertoo, sillä avoimuudella voi menettää sekä yksityisyytensä että huomattavia summia rahaa. Tilannetta pahentaa entisestään tietotekniikkarikosten lisääntyminen ja kehittyminen.

3.7 Facebookin hyödyt

Harva käyttäjä miettii liittyessään Facebookiin, mitä hyötyä Facebookista ylittäänsä on. Facebookissa käyttäjät voivat muodostaa uusia ja ylläpitää olemassa olevia ihmissuhteita, keskustella ja oikeastaan tehdä mitä vain oman mielenkiintonsa mukaan. Käyttäjät voivat perustaa itseänsä kiinnostavia ryhmiä tai liittyä jo valmiiksi perustettuihin ryhmiin liittyen esimerkiksi omaan harrastukseen, maailmankatsomukseen tai työtehtävään. Vain mielikuvitus on rajana. Ryhmissä käydään keskusteluja samanhenkisten henkilöiden kanssa, ja käyttäjä voi siten luoda uusia suhteita.

Jotkut Facebookin käyttäjät kuluttavat vain lähinnä aikaansa pelaten, keskustellen tai kavereidensa tilapäiviyksiä lueskellen, kun taas osa verkostoituu itseänsä kiinnostavaa asioitansa tai työtehtäviään varten. Molemmantyylisille käyttäjille Facebook tarjoaa kui-

tenkin jotain yhteistä, erittäin hyvät mahdollisuudet kommunikointiin muiden käyttäjien kanssa. Erityisesti käyttäjät kommunikoivat huomaamattaan sellaisten Facebook-kavereiden kanssa, joita ei Facebookin ulkopuolella näe. Hyvänä esimerkkinä ovat vanhat koulukaverit tai lapsuuden ystävät, joiden kuulumisista ei välttämättä muuten saisi tietoa. Facebook sytyttääkin usein vanhoja ystävyysuhteita eloon jopa vuosien takaa.

Useat erilaiset kongressit, tapahtumat tai yhtiöt ylläpitävät omia ryhmiään Facebookissa, joissa osallistujat tai asiakkaat voivat keskustella ja kommentoida tilaisuuksia tai ihan mitä vain ryhmään liittyvää asiaa. Esimerkkinä on vuosittainen uusmedia-alan Mindtrek-tapahtuma. Jotkut eri alat jopa rekrytoivat ihmisiä Facebookin kautta, eli Facebook ei todellakaan ole pelkästään nörttien leikkikenttä. Kuvassa 7 on esimerkkinä Metropolia Ammattikorkeakoulun Facebookin kautta toimivasta rekrytointipalvelusta.

The image shows a screenshot of a Facebook page for 'Metropolia Career Services - Metropolian rekrytointipalvelut'. The page has a blue header with the Facebook logo and a search bar. The main content area includes the Metropolia logo, a navigation menu with tabs for 'Seinä', 'Tiedot', 'Kuvat', 'Keskustelut', 'Tapahtumat', and 'Linkit', and a 'Tykkää' button. There are two posts visible. The first post is a video titled 'Presentation video JRM' with a YouTube link. The second post is a photo of a radio play titled 'Anton Arnes & Kadonneen Joulusauvan Arvoitus – Jakso 01/24'.

Kuva 7. Myös Metropolia Ammattikorkeakoululla on Facebookissa oma ryhmä.

Hyvänä esimerkkinä Facebookin keskustelupalvelujen hyödyntämisestä on eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan oma Facebookin keskustelupalsta, jossa käydään keskustelua valiokunnan sivustysaiheisiin liittyen. Valiokunnan verkostoiduttua Facebookiin muodostuu sekä kansalaisille että poliitikoille oma yhteinen keskustelufoorumi, jossa on

mahdollisuus vaikuttaa ja ottaa kantaa asioihin, joista eduskunta keskustelee ja tekee päätöksiä valiokuntatasolla. Facebookin hyödyntämisessä onkin vain lähinnä kysymys siitä, miten erilaisia palveluita haluaa hyödyntää ja käyttää.

Mahdollisuutena on esimerkiksi muodostaa omalle yhdistykselle tai yritykselle oma ryhmä, jonka kautta yhdistys tai yritys voi vaikka mainostaa ilmaiseksi erilaisia tarjouksia tai tapahtumia. Näin ollen myös yrityksen asiakkaat hyötyvät Facebookin kautta saatujen tarjousten kautta. Esimerkiksi suomalainen lentoyhtiö Finnair julkaisee oman Facebook-profilinsa kautta uusia lentotarjouksia ja tiedotuksia. [4, s. 9–11.]

Huomattavaa hyötyä vuonna 2010 sai Facebookista yhtiö nimeltä Container Finance, joka sai perustamallaan Facebook-ryhmän avulla murrettua ay-liikkeen vallan helmikuussa olleen satamalakon aikana. Facebook-ryhmä ”Olen vapaaehtoinen ahtaaja AKT:n satamalakossa” keräsi sekä kannatusta että myös työmiehiä, joita ay-liikkeen lakkoilu ei estänyt tekemästä työtä. Ryhmän pohjalta on syntynyt Kiitos henkilöstöpalvelut Oy, joka käyttää Facebookia työnvälityksessä. [19.]

Yritysten siirtyessä sosiaaliseen mediaan tulisi kuitenkin muistaa, että yritysten toimintaan tarvitaan rahaa eikä yritysten Facebook-sivujen ”tykkääjien” suuri määrä tuo yrityksille rahaa. ”Tykkääjät” ovat yrityksille mahdollisuus, mutta niistä ei ole varsinaista hyötyä, jos ei osaa hyödyntää niitä. ”Tykkääjät” ovat hyvä lähtökohta, mutta heidän hyödyntämiseensä tarvitaan liiketoimintaosaamista. [20.]

Yhdysvaltalaisen kirjailijan Eric Quelmanin mukaan niiden yritysten, jotka aikovat pärjätä tulevaisuudessa on oltava valmiita sopeutumaan sosiaalisiin medioihin. Quelmanin perustelut sosiaalisen median tärkeydestä yritysmaailmassa ovat vakuuttavia. Perusteluna sosiaalisen median vahvuudesta Quelman kertoo muun muassa, että sosiaalinen media on ohittanut Internetissä jo aikuisviihteen ajankäytön suhteessa. Lisäksi sosiaalinen media ei ole ainoastaan nuorison juttu, vaan Yhdysvalloissa nopeiten kasvava ikäryhmä Facebook-käyttäjissä on 55–56-vuotiaat. [21.]

Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa puolueet panostavat luonnollisesti normaaleihin mediakampanjoihin, mutta nyt resursseja ladataan myös sosiaaliseen mediaan. Tämä on jokseenkin uusi ilmiö vaaleissa.

Ihmiset viettävät runsaasti aikaa Facebookissa, joten miksipä puolueet eivät siirtyisi Facebookiin. Pelkkä siirtyminen Facebookiin tuskin riittää, vaan puolueiden tulisi tarjota ihmisille myös mielenkiintoista ja mielekästä sisältöä. Puolueiden tai ehdokkaiden tulisi myös erottua muista ja siten herättää Facebook-käyttäjien mielenkiinto. Huomiota herättäessä voi myös helposti sortua ylilyönteihin.

Puolueiden ja ehdokkaiden joukosta voisi erottua olemalla keskusteleva, rento ja persoonallinen. Virallisten tiedotteiden jakaminen Facebookissa voi antaa puolueesta tai ehdokkaasta hieman robottimaisen kuvan. Voi olla, että Facebookiin siirtyminen on aluksi vain ”tykkääjien” keräämistä ja sivujen sisältö on joko uutisia tai tiedotteita ja varsinainen poliittinen keskustelu tapahtuu muualla. [22.]



Kuva 8. Viiden kärki puolueista Facebook-fanien perusteella.

Sivustolla sivulista.fi on listattuna puolueiden ja ehdokkaiden Facebook-fanien eli ”tykkääjien” määrät. Kuvassa 8 on esitetty puolueista viisi eniten faneja eli ”tykkääjiä” kerännyttä puolueita. Puolueista eniten ”tykkääjiä” on kerännyt 21.2.11 mennessä Perussuomalaiset (6282 ”tykkääjää”) ja seuraavana Vihreät (3855 ”tykkääjää”). Sivulista.fi mukaan ehdokkaista eniten ”tykkääjiä” kerää Kristillisdemokraattien Päivi Räsänen

(6235 "tykkääjää") ja toisena Vasemmistoliiton Paavo Arhinmäki (3970 "tykkääjää"). James Hirvisaari on Perussuomalaisista ensimmäisenä listalla sijalla kolme (3596 "tykkääjää"). Tilanne elää jatkuvasti, sillä Facebook-käyttäjä voi myös lakata "tykkäämästä" puolueesta tai ehdokkaasta. [23.]

Facebook on laaja tarjonnaltaan, joten jokaiselle uudelle tai vanhalle käyttäjälle löytyy Facebookista varmasti itseään kiinnostavia ryhmiä sekä tuttavuuksia. Facebookista onkin muodostunut joillekin käyttäjille tärkeä yhteydenpitoväline. Globaalisuus on Facebookin yksi tärkeimmistä valttikorteista. [4, s. 9–11.]

4 Yhteenveto

Insinööriyössä perehdyttiin sosiaalisen median palveluun Facebookiin ja tutkittiin Facebookin perusominaisuuksiin liittyviä tietoturvallisuus- sekä yleisiä turvallisuusongelmia. Lisäksi näihin esille tuotuihin ongelmiin oli tavoitteena löytää ratkaisu.

Työssä tutkimusvälineenä ja suurena apuna toimi Ari Haasion kirjoittama teos Facebook opas, josta löytyi paljon tietoa Facebookin perusominaisuuksista. Internet on pulloaan erilaista tietoa sekä uutisia koskien Facebookia. Uutisista sai poimittua hyviä esimerkkejä Facebookissa ilmenneistä tietoturvallisuusongelmista.

Työn tavoitteet onnistuivat hyvin, sillä työssä käydään läpi riittävällä tarkkuudella Facebookin perusominaisuuksia, joissa on esiintynyt tietoturvallisuus- tai muita ongelmia. Lisäksi ongelmia käydään läpi esimerkin kautta ja esitetään ongelman ratkaisu.

Facebook on oikein käytettynä hyödyllinen työkalu niin yritykselle kuin tavalliselle käyttäjälle. Lähinnä on vain kyse itsestään, miten palvelua haluaa hyödyntää.

Insinööriyötä voisi käyttää opetusmateriaalina erilaisilla kursseilla vanhemman sukupolven sekä nuorison opettamiseen Facebookin turvalliseen käyttöön.

Ongelmana tulevaisuudessa on rikollisuuden siirtyminen yhä enemmän tietotekniikan puolelle. Tämä aiheuttaa ongelmia myös Facebookissa esimerkiksi erilaisten huijaryritysten tai identiteettivarkauksien kautta. Facebookin tietoturvassa on vielä paljon kehitettävää, ja samalla tulisi tuoda enemmän esiin tietoa, miten käyttäjä voi itse vaikuttaa omaan turvallisuuteensa Facebookissa.

Lähteet

- 1 Sosiaalinen media. 2011. <http://fi.wikipedia.org/wiki/Sosiaalinen_media>. Wikipedia tietosanakirja. Luettu 22.1.2011.
- 2 Kalliala, Eija & Toikkanen, Tarmo. 2009. Sosiaalinen media opetuksessa. Oy Finn Lectura Ab.
- 3 Facebook. 2010. <<http://fi.wikipedia.org/wiki/Facebook>>. Wikipedia tietosanakirja. Luettu 13.9.2010.
- 4 Haasio, Ari. 2009. Facebook opas. Helsinki: BTJ Finland Oy.
- 5 Linnake, Tuomas. 2010. Murtovarkaat iskivät Facebookin avulla. Verkkodokumentti. It-viikko. <<http://www.itviikko.fi/uutiset/2010/09/14/murtovarkaat-iskivat-facebookin-avulla/201012699/7>>. Luettu 29.9.2010.
- 6 Luoma, Karri. 2009. Älä levitä eteenpäin Facebook-huhuja. Verkkodokumentti. Internetin pimeät puolet. <<http://karriluoma.blogspot.com/2009/09/facebook-hakkeri-varoitushuhu-ohje.html>>. Luettu 29.9.2010.
- 7 Näin Facebook-statustasi pääsee tirkistelemään. 2010. Verkkodokumentti. <<http://www.taloussanomat.fi/harrastukset/2010/05/19/nain-facebook-statustasi-paasee-tirkistelemaan/20107188/139>>. Taloussanomat. Luettu 20.10.2010.
- 8 Reinikainen, Pauli. 2010. Nämä Facebook-pelit koukuttavat eniten. Verkkodokumentti. <http://www.iltalehti.fi/digi/2010101112499948_du.shtml>. Luettu 11.10.2010.
- 9 Tämä on uusin Facebook-huijaus. 2010. Verkkodokumentti. Iltalehti. <http://www.iltalehti.fi/digi/2010081712199460_du.shtml>. Luettu 19.8.2010.
- 10 Pietiläinen, Sanna. 2010. Facebookin suomenkielinen huijausviesti tuo yllätyslaskun. Verkkodokumentti. <<http://www.mtv3.fi/uutiset/kotimaa.shtml/arkistot/kotimaa/2010/10/1199183>>. Luettu 6.10.2010.
- 11 Facebook-huijauksen kulut hyvintetään. 2010. Verkkodokumentti. Iltalehti. <http://www.iltalehti.fi/digi/2010100612474877_du.shtml>. Luettu 6.10.2010.
- 12 Sammallahti, Markus. 2010. Facebook Application Development. Insinööriyö. <https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/12551/Sammallahti_Markus.pdf?sequence=1>. Luettu 12.10.2010.
- 13 Tee oma Facebook-sovellus. Verkkodokumentti. Mikrobitti. <http://www.mbnet.fi/nettijatkot/2009/04/facebook_ohjelmointi/>. Luettu 12.10.2010.

- 14 Luoma, Karri. 2009. Ohjeita Facebookin turvalliseen käyttöön. Verkkodokumentti. <<http://karriluoma.blogspot.com/2009/09/facebook-tietoturva-ohjeet-turvallisuus.html>>. Luettu 19.10.2010.
- 15 Kotilainen, Samuli. 2011. Ikävä Facebook-viesti – Volvo antoi potkut kolmelle. Verkkodokumentti. <http://www.tietokone.fi/uutiset/ikava_facebook_viesti_volvo_antoi_potkut_kolmelle>. Luettu 23.1.2011.
- 16 Secure. 2010. Tips for Safer Facebooking. Verkkodokumentti. <<http://safeandsavvy.f-secure.com/2010/08/05/protect-yourself-facebook/>>. Luettu 20.10.2010.
- 17 Tikkanen, Elisa. 2010. Yksityisyys on verkossa kaupan. Verkkodokumentti ja video. <<http://www.mtv3.fi/uutiset/45min/jaksot.shtml?1189994>>. Luettu 20.10.2010.
- 18 Annala, Maria. 2007. Facebookin turvallisuus käyttäjän valinnoista kiinni. Verkkodokumentti. <<http://www.ksml.fi/uutiset/kotimaa/facebookin-turvallisuus-k%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4n-valinnoista-kiinni/23439>>. Luettu 15.9.2010.
- 19 Rajalahti, Hanna. 2010. Facebook-huuma menee ohi. Verkkodokumentti. <<http://lehtiarkisto.talentum.com.ezproxy.metropolia.fi/lehtiarkisto/search/show?eid=2208298>>. Luettu 23.1.2011.
- 20 Erkkilä, Matias. 2010. "Fanit eivät ole mikään mittari". Verkkodokumentti. <<http://lehtiarkisto.talentum.com.ezproxy.metropolia.fi/lehtiarkisto/search/show?eid=1619250>>. Luettu 23.1.2011.
- 21 Torikka, Mikko. 2010. Kaverijutustelu tuo mahdollisuuksia. Verkkodokumentti. <<http://lehtiarkisto.talentum.com.ezproxy.metropolia.fi/lehtiarkisto/search/show?eid=1635958>>. Luettu 23.1.2011.
- 22 Satovainio, Anna. 2011. Puolueet sosiaalisina - oikeaa aktiivisuutta vai tyhjää lätinää? Verkkodokumentti. <<http://www.mtv3.fi/uutiset/kotimaa.shtml/2011/01/1251005/puolueet-sosiaalisina---oikeaa-aktiivisuutta-vai-tyhjaa-latinaa>>. Luettu 17.2.2011.
- 23 Pietiläinen, Sanna. 2010. Puolueet haalivat Facebook-faneja – perussuomalaiset johdossa. Verkkodokumentti. <<http://www.mtv3.fi/uutiset/kotimaa.shtml/2010/12/1244526/puolueet-haalivat-facebook-faneja---perussuomalaiset-johdossa>>. Luettu 18.2.2011.